

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Szolnokné dr.Lászk Ildikó ügyvéd által képviselt K. Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. felperesnek a Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatal alperes ellen közlekedési pótdíj és bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Békés Megyei Bíróság

2009. szeptember 16. napján kelt 6.K.23.177/2009/2. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 3. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Békés Megyei Bíróság 6.K.23.177/2009/2. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000.- /azaz húszezer/ forint elsőfokú- és 20.000.- /azaz húszezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500.- /azaz tizenhatezer-öttszáz/ forint kereseti- és 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Regionális Igazgatósága /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ 2008. szeptember 19. napján az M5-ös autópálya 71+400 km szelvényénél ellenőrizte a felperesi Kft. üzemeltetésében lévő M. S. gépkocsivezető által vezetett járműszerelvényt. Az ellenőrzés megállapította, hogy a nyerges vontató „B” útkímélő egyes tengelyének terhelése az engedélyezett 11 tonnával szemben 11,97 tonna volt, azonban az üzemeltető, a megengedett legnagyobb tengelyterhelést meghaladó jármű közlekedéséhez, közútkezelői hozzájárulással nem rendelkezett. A gépkocsivezető a jegyzőkönyvben foglaltak valódiságát aláírásával elismerte, észrevételt nem tett.

Az elsőfokú hatóság 2008. október 18. napján kelt DA/KJ/4405/2/2008. számú határozatával a felperesi Kft.-t, mint üzembentartót a megengedett legnagyobb tengelyterhelést meghaladó járművel történt közlekedés miatt 72.000.- Ft pótdíj, továbbá a megengedett legnagyobb tengelyterhelést meghaladó járművel közútkezelői hozzájárulás nélkül történt közlekedés miatt 300.000.- Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes KH/MD/NS/218/0/2009 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény /a továbbiakban: Kkt./ 20. § /4/ bekezdése szerint, ha az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezések megsértéséért többen is felelőssé tehetőek, a meghatározott bírság összegét a felelősök között a felelősségük arányában kell megosztani. A felperes szerint a feladó felelőssége volt az áru járműszerelvényre történő felpakolása, ezért a bírságot a feladóval szemben kellett volna kiszabni, vagy legalább is tisztázni kellett volna a felelősség mértékét.

A Békés Megyei Bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú közigazgatási hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Megállapította, hogy a felelősség megosztására vonatkozó Kkt. 20. § /4/ bekezdésében foglalt szabály 2008. január 1. napjától hatályos, és a törvény indokolásából is egyértelműen kitűnik, hogy ha a küldemény feladója is felelőssé tehető a mulasztásért, akkor a kivethető bírság összegét meg kell osztani. Mindezzért az alperes, és az elsőfokú hatóság is megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 50. § /1/ bekezdésébe foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségét, amikor elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy kit, milyen mértékben terhelte a felelősség.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és felperes keresetének elutasítását. Kifejtette, hogy a bírság kiszabására a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedéséről, a közútkezelői és a hatósági eljárás, valamint a díjfizetés feltételeiről szóló 4/1999./II.12./ KHVM rendelet /a továbbiakban: KHVM r./ 3. § /1/ bekezdése, és a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975./II.5./ KPM-BM együttes rendelet /a továbbiakban: KRESZ/ szabályainak megsértése miatt került sor. Ugyanakkor a KHVM r. 1. § /1/ bekezdése szerint a rendelet személyi és tárgyi hatálya nem terjed ki a feladóra, csak a járműszerelvény tulajdonosára, illetve üzembentartójára, míg a megsértett KRESZ 51. §-a is csak a jármű üzembentartója tekintetében értelmezhető. Ennek tükrében a Kkt. 20. § /4/ bekezdéséhez tartozó törvényi indokolás

olyan célt kívánt elérni, amely a jelen pillanatig nem valósult meg, mivel a felelősség megosztására vonatkozó rendelkezések a törvényi szabályozásban nem egyértelműek, nincs meghatározva a felelősség megosztására vonatkozó mérlegelési szempontok. A hatóság nem rendelkezhet felelősség megosztásáról olyan esetben, amikor olyan jogszabályok megsértéséről van szó, melyeknek tárgyi és személyi hatálya kizárólag az üzembentartóra terjed ki.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte az ítélet hatályában fenntartását annak helyes indokai alapján. Kifejtette, hogy az a közúti árufuvarozáshoz és személyszállításhoz kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről szóló 57/2007./III.31./ Korm. rendelet /a továbbiakban: Korm.r./ teszi lehetővé a bírság kiszabását, és ez nem tartalmaz semmilyen korlátozó rendelkezést, hiszen a bírság a jogszabályi rendelkezések megsértőivel szemben szabható ki.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

A Kkt. 20. § /1/ bekezdésének h/ pontja értelmében a közúti közlekedési és szolgáltatási és bejelentési kötelezettséghez kötött áru- és személyszállítási, továbbá a saját számára szállítási tevékenységet végző járművek műszaki és környezetvédelmi tulajdonságaira vonatkozó rendelkezések megsértői bírságot kötelesek fizetni.

A Kkt. 20. § /4/ bekezdése szerint az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezések megsértőivel szemben 50.000.- Ft-tól 800.000.- Ft-ig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét külön jogszabály határozza meg. Emellett rögzíti azt is, hogy amennyiben az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehetőek, a meghatározott bírság összegét a felelősök között felelősségük arányában lehet megosztani.

A Kkt. 20. § /4/ bekezdésében meghatározott külön jogszabály a Korm.r., amelynek 9. § /1/ bekezdése szerint a Kkt. 20. § /1/ bekezdés h/ pontjához kapcsolódóan a 8. táblázatban meghatározott összegű bírságot köteles fizetni az, aki az abban hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket megsérti. A Korm.r. 8. táblázata a közút kezelőjének hozzájárulása nélküli közlekedés esetén, ha a megengedett össztömeget, illetőleg a megengedett legnagyobb tengelyterhelést meghaladja, a KRESZ 51. §-a és a KHVM r. 3. § /1/ bekezdésére hivatkozással 300.000.- Ft bírság kiszabását írja elő.

A KHVM r. 1. § /1/ bekezdése értelmében a jelen ügyben alkalmazandó 3. § /1/ bekezdése tekintetében a rendelet hatálya a járműszerelvénnyel rendelkező tulajdonosára, üzembentartójára terjed ki. A KRESZ

51. §-a a gépjármű vezetője és az üzemeltető vonatkozásában értelmezhető.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a Kkt. 20. § /4/ bekezdésében foglalt felelősség megosztási szabály alkalmazható lehet közlekedési bírság kiszabásával összefüggő ügyekben, ugyanakkor a konkrét esetben a feladó felelőssége nem volt vizsgálható.

A Kkt. 20. § /4/ bekezdése felelősség megosztására tartalmaz rendelkezéseket, azon bírság kiszabása vonatkozásában, amelyet a Korm.r. szabályoz. A Korm.r. 9. § /1/ bekezdésének személyi hatálya nem korlátozott. A bírság kiszabására a jogsértés elkövetőjével szemben van lehetőség. Ezzel az értelmezéssel áll összhangban a Kkt. 20. § /4/ bekezdésében foglalt felelősség megosztásra vonatkozó szabály, amely a törvény indoklásából is kitűnik.

Ugyanakkor a Korm.r. utaló szabálya folytán alkalmazandó KHVM rendelet és a KRESZ személyi hatályának annyiban van jelentősége, amennyiben az alperesi és az elsőfokú bírósági eljárásra is irányadó közúti közlekedéssel kapcsolatos egyes bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználási rendjéről szóló 45/2005./VI.23./ GKM rendelet /a továbbiakban: GKM rendelet/ - perbeli időszakban hatályos - 1. §-ának b/ pontja és 3. § /2/ bekezdésének b/ pontja meghatározza - a KRESZ és a KHVM rendelet személyi hatályával összhangban -, hogy kivel szemben kell az eljárást megindítani, lehatárolva ezzel a felelősség megosztás lehetséges körét.

A GKM rendelet 2010. május 17. napján hatályba lépett módosításáig - a jelen ügyben irányadó tényállás mellett - a feladóval szemben a bírság nem volt kiszabható, és ezért a feladó és üzemeltető közötti felelősség megosztásra sem volt mód a Kkt. 20. § /4/ bekezdése alapján. Ezért tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében a Kkt. 50. § /1/ bekezdésének megsértését, a tényállás felderítésének elmulasztására hivatkozással.

Mindezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. §-ának /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. §-ának /3/ bekezdése alapján döntött az elsőfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségről.

A Legfelsőbb Bíróság az illetékekről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának /3/ bekezdése és 50. §-ának /1/ bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2010. szeptember 7.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró